

2020-09-22

Dnr BUN 2020/00855

Handläggare

Administrativ chef Lise-Lotte Bengtsson

Telefon 0522-69 70 81

lise-lotte.bengtsson@uddevalla.se

Utbildningsdepartementets remiss SOU 2020-34 Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg

Sammanfattning

Uddevalla kommun är en av remissinstanserna för utbildningsdepartementets utredning benämnd ”Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg”.

Nämnden föreslås lämna synpunkter på förslagen.

Beslutsunderlag

Barn och utbildningsförvaltningens tjänsteskrivelse 2020-09-22

SOU 2020-34 Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg

Förslag till beslut

Barn och utbildningsnämnden beslutar

att som svar på Utbildningsdepartementets remiss SOU 2020-34 Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg översända förvaltningens tjänsteskrivelse

Ärendebeskrivning

Uddevalla kommun är en av remissinstanserna för Utbildningsdepartementets utredning benämnd ”Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg”. I utredningen föreslås en rad förändringar för att utveckla och förbättra verksamheten i fritidshemmen.

När det gäller pedagogisk omsorg lämnar utredarna två förslag, men förordar ett av dem, nämligen att införa etableringsstopp. Uddevalla kommun var under utredningens gång en av de kommuner som djupintervjuades för att få underlag till utredningen. Detta innebär att kommunens information och erfarenheter bidragit till de förslag som nu lämnas.

Följande synpunkter framförs:

Fritidshem

Kvalitet och likvärdighet – fritidshem till alla

Uddevalla kommun är positiv till förslaget om att vidare utreda frågan om att utöka möjligheten för barn i utanförskapsområden att delta i fritidshemmets undervisning eftersom kommunen ser många fördelar med detta såsom beskrivs i utredningen.

2020-09-22

Dnr BUN 2020/00855

Kompetensförsörjning

Kommunen vill understryka behovet av insatser för att öka tillgången till behörig personal då bristen på fritidspedagoger är påtaglig redan idag. I utredningen föreslås en rad åtgärder för att öka attraktiviteten och tillgången på utbildad personal. Många insatser har vidtagits för att öka tillgången till behörig personal inom skolans verksamhet. Liknande insatser krävs även för fritidshemmen, exempelvis karriärtjänster.

Lärarbristen inom skolan medför även att personal från fritidshemmet måste flyttas till skolan och detta drabbar fritidshemmets verksamhet. Rektor tvingas ibland att prioritera verksamheterna och då blir det lätt att skolan prioriteras på fritidshemmets bekostnad. Så även insatserna för att öka antalet behöriga lärare till skolverksamheten måste fortgå.

Kvalitetsarbete

Kommunen ser positivt på förslaget att Skolverket får i uppdrag att utarbeta mer stödmaterial. Mycket tid och energi läggs på detta idag hos varje huvudman som istället hade kunnat användas för kvalitetshöjande åtgärder.

Resurser

Kommunen ser positivt på ökade statsbidrag för fritidshemsverksamheten. Kommunen vill i sammanhanget betona att ansökan om och redovisning av nyttjade statsbidrag inte får göras alltför administrativt betungande för verksamheterna.

Strukturer och ledning

I utredningen föreslås kompletterande utbildningar för skolchefer och rektorer. Detta är positivt. Samtidigt behöver merparten av resurserna användas för att öka tillgången på behörig personal. Även om skolchef och rektor får förbättrade kunskaper i strukturer och ledning öka inte verksamhetens kvalité om den bemannas med personal som saknar rätt kompetens.

Lärmiljöer

Att lärmiljön har en stor påverkan på verksamheten är något som kommunen instämmer i. Precis som för många andra kommuner befinner sig Uddevalla kommun i en situation där många skolor upplever trångboddhet, att det finns små enheter med svårigheter att göra nödvändiga anpassningar utifrån gruppens behov samt att det finns lokaler med renoverings- eller anpassningsbehov. Så detta innebär att kommunerna inledningsvis måste göra en rad investeringar i verksamheten för att nå upp till kraven.

Särskilt stöd

Att alla barn och elever ska ges det stöd som de behöver för att nå målen är grundläggande i skollagen. För att detta ska kunna genomföras krävs att det blir tydligt vilka mål som ska uppnås inom fritidshemmets verksamhet. Återigen vill kommunen framhäva vikten av att kunna rekrytera personal med rätt kompetens – särskilt när det gäller elever med stödbehov.

2020-09-22

Dnr BUN 2020/00855

Förenings- kultur- och friluftsliv

Kommunen ser positivt på detta, samtidigt som det i en vidsträckt kommun med många landsortsskolor kan bli svårt att genomföra på ett effektivt och likvärdigt sätt. Det krävs att frågan om transporter och liknande kan lösas och att det skapas system som innebär att de ekonomiska effekterna blir lika för alla verksamheter.

Pedagogisk omsorg

Alternativa förslag

Uddevalla kommun förordar alternativ 2, såsom även utredarna gör. Detta innebär att nuvarande verksamhet ställs inför högre kvalitetskrav, samtidigt som inga nya verksamheter etableras. Kommunen ser dock inte något hinder med att de nya kvalitetskraven samt etableringsstoppet har olika datum för ikraftträdande. Det är rimligt att befintlig verksamhet ges skälig tid för kvalitetshöjande åtgärder. Det finns dock inget som hindrar att ett etableringsstopp införs relativt omgående.

I utredningen beskrivs vilka konsekvenser ett etableringsstopp innebär. Kommunen har dock noterat att det finns motsägelsefulla uttalanden i utredningen vad gäller möjligheten att nyanställa i redan etablerade verksamheter. Det anges både att det finns rätt att nyanställa, samt att det saknas möjlighet att nyanställa. Detta måste förtydligas (se sid 369 och 403).

Kvalitetskrav

Kommunen vill dock påtala svårigheterna med formuleringen *utbildning eller erfarenhet* hos dagbarnvårdarna för att säkerställa kvalitetskraven. Här hade det varit önskvärt med ett utbildningskrav motsvarande lägst barnskötarutbildning. Erfarenhet kan inte ersätta kravet på utbildning.

Möjligheten att återkalla rätten till bidrag

Kommunen, liksom Skolinspektionen, har även sett exempel på svårigheterna att återkalla rätten till bidrag till befintliga huvudmän med hänvisning till bristande tillämpning av skollagens bestämmelser kring arbetet med systematiskt kvalitetsarbete. Domstolarna hänvisar till att skollagens bestämmelser i sig är för vaga för att en återkallelse ska kunna ske. Med hänsyn till detta vore det önskvärt med förtydligade lagbestämmelser vad gäller krav på huvudmannen och verksamheten i detta avseende.

Staffan Lindroos
Förvaltningschef

Lise-Lotte Bengtsson
Administrativ chef

Skickas till
Utbildningsdepartementet